

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дуут сумын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2025/017/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2025 он

Төрийн аудитын газрын

дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас: 70432545 Цахим хаяг: tsetsegsurena@audit.gov.mn

Аудитор: М.Энхжаргал

Утас: 70432545 Цахим хаяг: enkhjargalm@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

ДУУТ СУМЫН СУРГУУЛИЙН
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
А.СЭРЖМЯДАГ ТАНАА

2025.02.13 № 02/30
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дуут сумын Сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа зөрчлийг эс тооцвол Дуут сумын Сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Сургуулийн үдийн хоол болон дотуур байрны хүнс, сургалтын хэрэглэгдэхүүний авахдаа худалдан авах ажиллагаа зарлаагүй шууд худалдан авалт хийсэн, сүү хөтөлбөрийн зарцуулаагүй үлдэгдлийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлээгүй, төсвийн зарцуулалтад дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй, алдаа зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх," 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1-т "Төрийн албан хаагчид хууль болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс олгоно.", Тухайн цалин, нэмэгдэл тогтоосон эрх бүхий байгууллагын шийдвэрийг нэмж тусгана" "Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.4-т "Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно." гэсэн заалтуудыг мөрдөөгүй иж бүрэн, тасалбар болголт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Дуут сумын Сургууль нь тайлант онд хөрөнгө оруулалтаар 132,574.9 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 4,400.1 мянган төгрөгийн хангамжийн материалыг хүлээн авч үнэ төлбөргүй хөрөнгөөр бүртгэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Сургуулийн бүсийг утасгүй интернэтээр хангах, цахим анги байгуулах санхүүгийн түрээсийн гэрээг 96,241.0 мянган төгрөгөөр байгуулсантай холбоотойгоор өр өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээ сүүлийн 3 жил дараалан өсөж, 2024 онд 2 дугаар түвшинд үнэлэгдэж, урамшуулал авч багш нарын өрөөг тохижуулжээ. 17 багшаас 14 нь гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр урамшуулал авч байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	66,631,832.77	237,958,579.04
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	24,095,894.22	185,440,933.49
31211	Төрийн сангийн харилцах	24,095,894.22	105,440,933.49
33	АВЛАГА	-	250,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	250,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	42,535,938.55	52,267,645.55
351	Түүхий эд материал	939,162.23	3,295,279.23
35110	Тусгай зориулалттай материал	264,162.23	2,764,279.23
35130	Эм боох материал	675,000.00	531,000.00
354	Хангамжийн материал	41,596,776.32	48,972,366.32
35410	Бичиг хэргийн материал	-	4,500.00
35420	Аж ахуйн материал	-	938,000.00
35460	Хүнсний материал	6,902,010.00	8,021,950.00
35470	Бусад хангамжийн материал	34,694,766.32	40,007,916.32
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,476,260,474.61	1,587,258,481.25
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,476,260,474.61	1,587,258,481.25
392	Биет хөрөнгө	1,443,335,974.45	1,554,446,481.25
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,360,367,003.00	1,369,367,003.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(148,640,239.19)	(190,434,840.83)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	147,954,652.00	288,042,097.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(24,691,167.20)	(67,762,536.76)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	116,171,624.00	210,595,141.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,215,334.93)	(57,729,816.93)
39217	Нөм	22,369,436.77	22,369,436.77
393	Биет бус хөрөнгө	32,924,500.16	32,812,000.00
39301	Програм хангамж	685,000.00	685,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(572,499.84)	(685,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	32,812,000.00	32,812,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,542,892,307.38	1,825,217,060.29
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	71,997,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	71,997,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,542,892,307.38	1,753,220,060.29
51	Засгийн газрын хувь өрөлцөө	1,542,892,307.38	1,753,220,060.29
51101	Өмч: - төрийн	253,601,582.00	253,601,582.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	961,187,648.23	1,171,515,401.14
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	961,187,648.23	961,187,648.23
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	210,327,752.91
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	328,103,077.15	328,103,077.15
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,542,892,307.38	1,825,217,060.29

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,215,898,919.02	1,932,821,279.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	146,655,771.02	138,018,279.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	146,655,771.02	138,018,279.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	146,655,771.02	138,018,279.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	931,900.00	1,043,200.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500,000.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	145,223,871.02	136,975,079.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,069,243,148.00	1,794,803,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	904,829,700.00	1,528,719,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	904,829,700.00	1,528,719,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	150,648.00	18,681,200.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	17,681,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	150,648.00	1,000,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	164,262,600.00	247,402,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	164,262,800.00	247,402,700.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,132,975,513.16	1,722,493,526.09
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,132,975,513.16	1,722,493,526.09
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,114,158,613.16	1,672,264,656.01
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	712,532,991.00	1,023,506,821.00
210101	Үндсэн цалин	487,344,497.00	618,342,455.00
210102	Нэмэгдэл	197,257,081.00	355,372,816.00
210104	Урамшуулал	27,931,413.00	49,791,550.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	89,290,799.78	172,446,615.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,233,107.69	90,433,161.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,177,349.51	52,046,654.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,737,479.45	4,994,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,376,616.42	4,994,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,766,246.71	19,977,600.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	155,244,269.45	225,893,739.92
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,353,642.45	9,919,921.92
210302	Түлш, халаалт	149,890,627.00	215,973,818.00
2105	Нормативт зардал	57,545,240.00	67,520,750.00
210502	Хоол, хүнс	57,545,240.00	67,520,750.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,774,530.55	1,267,500.00
210604	Урсгал засвар	8,774,530.55	1,267,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,152,400.00	11,890,914.73
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	931,900.00	3,662,800.00

Дуут сумын Сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,220,500.00	8,228,114.73
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	86,618,382.38	169,738,315.36
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,055,920.00	31,308,770.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,941,300.00	5,916,590.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	65,621,162.38	132,512,955.36
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	18,816,900.00	50,228,870.08
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	18,816,400.00	30,919,910.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	18,816,400.00	21,296,410.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	-	962,355.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	8,661,145.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	500.00	19,308,960.08
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	500.00	19,308,960.08
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	82,923,405.86	210,327,752.91
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	82,923,405.86	210,327,752.91

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл /төгрөгөөр/
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,070,675,048.00	1,795,846,200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,431,900.00	1,043,200.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	931,900.00	1,043,200.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,069,243,148.00	1,794,803,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	904,829,700.00	1,528,719,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	904,829,700.00	1,528,719,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	150,648.00	18,681,200.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	17,681,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	150,648.00	1,000,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	164,262,800.00	247,402,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	164,262,800.00	247,402,700.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,070,036,331.78	1,634,501,160.73
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,070,036,331.78	1,634,501,160.73
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,045,685,431.78	1,584,867,300.65
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	711,133,929.78	1,023,756,821.00
210101	Үндсэн цалин	485,457,620.00	618,592,455.00
210102	Нэмэгдэл	197,320,423.78	355,372,816.00
210104	Урамшуулал	28,355,886.00	49,791,550.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	88,702,082.00	172,446,615.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	59,873,282.00	90,433,161.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,207,200.00	52,046,654.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,765,900.00	4,994,600.00

Дуут сумын Сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,441,700.00	4,994,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,414,000.00	19,977,600.00
2103	Байр ашиглалттай хөлбоотой төгтмөл зардал	155,244,269.45	225,893,739.92
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,353,642.45	9,919,921.92
210302	Түлш, халаалт	149,890,627.00	215,973,818.00
2105	Нормативт зардал	45,949,200.00	69,614,500.00
210502	Хоол, хүнс	45,949,200.00	69,614,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,018,030.55	2,200,000.00
210604	Урсгал засвар	9,018,030.55	2,200,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,152,400.00	17,567,552.14
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	931,900.00	3,344,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,220,500.00	14,223,552.14
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,485,520.00	73,388,072.59
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,654,820.00	67,328,672.59
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,830,700.00	6,059,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	24,350,900.00	49,633,860.08
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,350,400.00	30,324,900.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24,350,400.00	20,641,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	9,683,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	500.00	19,308,960.08
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	500.00	19,308,960.08
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	638,716.22	161,345,039.27
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	638,716.22	161,345,039.27
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		24,095,894.22
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	24,095,894.22	185,440,933.49

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	/төгрөгөөр/ Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	253,601,582.00	328,103,077.15	961,187,648.23	1,542,892,307.38
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	253,601,582.00	328,103,077.15	961,187,648.23	1,542,892,307.38
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	210,327,752.91	210,327,752.91
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	253,601,582.00	328,103,077.15	1,171,515,401.14	1,753,220,060.29

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дуут сумын Сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1819898300.00	1615192200.65
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1819898300.00	1615192200.65
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1786336000.00	1584867300.65
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1209728100.00	1023756821.00
210101	Үндсэн цалин	814251100.00	618592455.00
210102	Нэмэгдэл	371431100.00	355372816.00
210104	Урамшуулал	24045900.00	49791550.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	151216100.00	172446615.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	102826800.00	90433161.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12097300.00	52046654.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6048700.00	4994600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6048700.00	4994600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24194600.00	19977600.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	245202700.00	225893739.92
210301	Гэрэл, цахилгаан	11204900.00	9919921.92
210302	Түлш, халаалт	232120600.00	215973818.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1877200.00	0.00
2105	Нормативт зардал	82,295,700.00	69,614,500.00
210502	Хоол, хүнс	82,295,700.00	69,614,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,200,000.00	2,200,000.00
210604	Урсгал засвар	2,200,000.00	2,200,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,314,500.00	17,567,552.14
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,078,300.00	3,344,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	14,236,200.00	14,223,552.14
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	75,378,900.00	73,388,072.59
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,319,500.00	67,328,672.59
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,059,400.00	6,059,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	33,562,300.00	30,324,900.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	33,562,300.00	30,324,900.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	23,938,800.00	20,641,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,623,500.00	9,683,500.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,796,122,500.00	1,776,537,239.92
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,528,719,100.00	1,528,719,100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,528,719,100.00	1,528,719,100.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	247,402,700.00	228,093,739.92
132001	Орон нутгийн төсвөөс	247,402,700.00	228,093,739.92
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	20,000,700.00	19,724,400.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	499,500.00	1,043,200.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	19,501,200.00	18,681,200.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		24,095,894.22
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		185,440,933.49
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00

610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	41.00	39.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	23.00	21.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	17.00	17.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	210.00	205.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД		
630001	Төрийн өмчит ЕБС	1.00	1.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	39.00	39.00
650004	СЭБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	22.00	22.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	1.00	1.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	16.00	16.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 138,447.5 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс залруулагдаагүй 138,447.5 мянган төгрөгийн 4 зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 138,447.5 мянган төгрөгийн 4 зөрчил¹ илэрснээс, 1,916.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 136,531.2 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Тайлант онд хэрэглэсэн сүү хөтөлбөрийн хүрээнд хэмнэгдсэн зардлыг төсөвт буцаан төвлөрүүлээгүй 1,086.5 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 45 дугаар зүйлийн 45.2-д “Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ”, 45.2.1-д “нэгжид ногдох норм, нормативаар тооцон төсвийг нь баталсан ба гүйцэтгэл нь анх тооцсон нэгжийн тоо хэмжээнээс бага бол”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20.2.5-т “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэсэн заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Боловсролын тэргүүний ажилтан цол тэмдэг болон боловсролын жуух бичгээр шагнагдсан хүмүүст сайдын тушаалаар батлагдсан журам баримтлан мөнгөн шагнал олгосон, ур чадварын нэмэгдлийг шалгуур үзүүлэлтийн дагуу хийсэн

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.
ХОА-2025/017/НА-СТА-ТШЗ

үнэлгээнд үндэслээгүй, амжилтын түвшнийг харгалзан үзэлгүйгээр олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт Төрийн албан хаагчид шагнал олгох журмын 1.7-д “Төрийн албан хаагчид энэ журамд заасан мөнгөн шагналаас бусад шагнал олгоход мөнгө дагалдахгүй”, Боловсрол шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/35 / А/10 / 9 дүгээр “Шалгуур үзүүлэлт шинэчлэн батлах тухай” тушаалын 5 дугаар зүйлийн 5.2, 5.3 болон 10 дугаар зүйлтэй нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Мөнгөн шагналаас бусад шагнал олгоход мөнгө дагалдуулан олгохгүй байх, ур чадварын нэмэгдлийг тушаалд заасан шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлж холбогдох түвшинд харгалзах хувиар олгох.

3.3.1 Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө, зарцуулах шийдвэрийг мэдээлээгүй байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.8.бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр;” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хуульд заасан хугацаанд холбогдох мэдээллийг үнэн зөв байршуулан Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

3.3.2 Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд дотуур байр болон бага ангийн сурагчдын үдийн хоол хүнсэнд 133,105.8 мянган төгрөгийн материалын шууд гэрээ байгуулсан байгаа нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2-т “Энэ хуулийн 31.2-т зааснаас бусад тохиолдолд нийт төсөвт өртөг нь шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрээгүй бараа, ажил, үйлчилгээг захиалагч шууд худалдан авч болно” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолоор худалдан авах ажиллагаанд баримтлах төсөвт өртгийн дээд хязгаарыг шинэчлэн тогтоосон тогтоолын дагуу босго үнээс давсан барааг худалдан авахдаа худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянгэн төгрөгөөр/

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:											
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн					
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн				
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
2														
Сүү хөтөлбөрийн хүрээнд хэмнэгдсэн зардлыг төсөвт төвлөрүүлээгүй	1	1,916.0	1	1,916.0										
Боловсролын тэргүүний ажилтан цол тэмдэг болон боловсролын жуух бичгээр шагнагдсан хүмүүст сайдын тушаалаар батлагдсан журам баримтлан мөнгөн шагнал олгосон, ур чадварын нэмэгдлийг шалгуур үзүүлэлтийн дагуу хийсэн үнэлгээнд үндэслээгүй, амжилтын түвшнийг харгалзан үзэлгүйгээр олгосон	1	3,425.7						1	3,425.7					
ДҮН	2	5341.7	1	1916.0			1	3425.7						

6.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:											
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж							
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн						
	3	4	5	6	7	8	9	10						
2														
Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу төсөв, эмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг мэдээлээгүй	1							1						

Хүнс, бичиг хэрэг сургалтын хэрэглэгдэхүүн, тонг төхөөрөмж худалдан авахдаг төндөр шалгаруулалт зарлаагүй	1	133,105.8			1	133,105.8
ДҮН	2	133105.8			2	133105.8

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.Болдбаатар
А.БОЛДБААТАР

2025.02.13

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

А.Цэцэгсүрэн
А.ЦЭЦЭГСҮРЭН

2025.02.13

БЭЛТГЭСЭН:

8417143682

ЛНХА0007 9066454

АУДИТОР

М.Энхжаргал
М.ЭНХЖАРГАЛ

2025.02.13